

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Polletna naročnina . . . Lir 800
Letna naročnina . . . Lir 1.500
Letna inozemstvo . . . Lir 2.500
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto IX. - Štev. 38

Gorica - četrtek 19. septembra 1957 - Trst

Posamezna številka L. 30

Mednarodni kongres o Cerkvi molka

Zadnje dni avgusta se je vršil v Koenigsteinu na Bavarskem mednarodni kongres posvečen »Cerkvi molka«. Udeležilo se ga je sedem sto zastopnikov tridesetih narodov z vseh kontinentov. Med njimi je bilo 400 beguncev iz železne zaves.

Na kongresu so razpravljali o zelo važnih vprašanjih. Predavatelji so govorili o stvarih, ki bi morale zanimati ves svet ter ga prisiliti, da se zanje tudi resno zavzame.

Prvo predavanje je bilo posvečeno komunističnim načrtom v današnjem svetu. Ob njih bi morala zrasli v vseh ljudeh, ki imajo kaj poštenosti v sebi, odločna volja, da se uprejo komunizmu ne le na idejnem polju, ampak tudi na političnem in socialnem ter razkrinkajo njegove socialne obljube, ne le med delavci, ampak tudi med izobraženci svobodnega sveta. Delavci na Poljskem in Madžarskem so sami pokazali, da dobro poznajo varljivost komunističnih gesel in obljub.

Zelo važno je bilo predavanje »Pota in zmote nacionalizma«, kjer je govornik pokazal, do kake stopnje Cerkve nacionalizem odobrava in kako ga obsoja, ko postane pretiran in dobi obliko kolektivnega egoizma. Pretirani nacionalizem povzroča mnogo krivic in dela narode nesrečne.

Posebno predavanje je bilo posvečeno boljševizmu in Cerkvi na Poljskem. V jasnih obrisih je bil podan razvoj komunizma na Poljskem od začetka do današnjih dni. Posebno važnost so podelili na sedanje stanje Cerkve v tej deželi in tudi z dokumenti podprli trditve, kako tudi zdaj, ko so uvedli verouk v šole, katehetom ovirajo njihovo delo in hočejo v mladini uničiti vsako vero v Boga.

Predavanje: »Propagandisti za komunistično komunizem« je globoko odjeknilo v srcih vseh navzočih. Evropa se ne sme odreči dolžnosti obrambe pred komunizmom in vsako sodelovanje in vsako premirje Cerkve s komunizmom bi bilo usodno. Če svet ne bo poslušal Cerkve, ki prepoveduje sodelovanje s komunizmom na katerem koli polju, mu bo to v veliko nesrečo.

Tudi vprašanje narodnih manjšin so na tem kongresu pretresli. Sprožili so misel, naj bi narodi sestavili osnovno manjšinsko listino, v kateri bi bile točno opredeljene vse naravne pravice manjšin in posebno poudarjena enakost manjšin s pravicami večinskega naroda, pa tudi dolžnosti manjšin do države, v kateri živijo.

Zdravilo proti rasizmu

Ameriški predsednik Eisenhower ima težave s predsednikom zvezne države Arkansasa. Ta muč prepričuje namreč s politiko, da bi se črni dijaki vpisali v šole skupaj z belokožci, do česar imajo po sklepu vrhovnega sodišča pravico. Časopisi napovedujejo, da bo Eisenhower energično posegel vmes. List »L'Osservatore Romano« nasvetuje tole zdravilo: Kdorkoli izpoveduje in zagovarja rasistične ideje, naj zgubi politične pravice, da ne more biti izvoljen za nobeno državno službo, kakor je po zakonu določeno za težje zločine. Kajti večjega zločina kot je ta, ni, ker nasprotuje naravi, značaju, težnjam in zakonom Združenih držav.

List pa še pripominja, da nimajo pravice izrabljati teh stvari za propagandisti, ki ne znajo premagati sovraštva niti med ljudmi iste rase. Svetujemo urednikom tržaškega lista »Il Piccolo«, naj preberejo omenjeni članek, (»L'Osservatore Romano«, 7. 9. 57, na drugi strani pod naslovom »Voci ed echie«), ker tako radi objavljajo članke polne žolca proti Slovencem. Morda se jim bo vsaj malo vzbudila vest.

teri bivajo. Ta osnovna listina naj bi veljala za vse narode in čase, ne glede na današnje meje med državami.

Ob koncu kongresa so sestavili resolucijo, v kateri zahtevajo, naj sodobni narodi velikodušno pomagajo zlasti mladim beguncem iz železne zaves, da se bodo ti časom primerne izobrazili. Škoda bi bila za zapadni svet kot za domovino beguncev, če bi ti izgubili temelje krščanske kulture, ki so jih prinesli od doma. Te temelje morajo ohraniti

in jih poglobiti; zato zahteva kongres, da se ustanovijo narodne šole ali pa vsaj tečajji, da se begunska mladina dobro nauči materinskega jezika ter si prisvoji duha svojega naroda.

Ko človek posluša taka poročila, je v srcu le zadovoljen, da je še kaj ljudi na svetu, ki prav mislijo. To mu tudi krepki upanje, da bodo zdrave ideje počasi zmagale in si zopet osvojile človeški rod, kakor so si ga v preteklosti osvojile vsakovrstne zmotne ideje od materializma do liberalizma in brezbožnega socializma. K tej zmagi moramo prispevati vsi, vsak po svojih močeh.

Madžarsko vprašanje pred Združenimi narodi

OBSODBA SOVJETSKEGA ZLOČINA

Prejšnjo soboto se je zaključilo izredno zasedanje Glavne skupščine Združenih narodov, ki je razpravljala o madžarskem vprašanju. To je že drugič, da se Združeni narodi bavijo s tem problemom. Organizacija Združenih narodov je sicer že enkrat obsodila Sovjetsko zvezo zaradi njene nezakonite in krvave intervencije med lanko madžarsko oktobrsko vstajo, a se Moskva za to sploh ni zmenila. Nasprotno, nadaljevala je s politiko terorja, s tem da je preko Kadarjeve hlapčevske vlade zatirala in še vedno zatira madžarsko ljudstvo.

Na sedanjem zasedanju so predložili Glavni skupščini poročilo odbora petih (Avstralija, Danska, Ceylon, Tunizija, Urugvaj), ki je objektivno preučil ves potek madžarske vstaje ter pri tem ugotovil, da je bila oktobrsko revolucija spontan odpor celotnega madžarskega naroda brez kateregakoli vmešavanja od zunaj, ter zanikal, da bi bil delo reakcionarnih elementov. Na podlagi te resolucije so Združene države predložile posebno spomenico, ki jo je podpisalo še drugih 36 držav — članic. V njej je rečeno, da Organizacija Združenih narodov obsodijo sovjetsko oboroženo intervencijo na Madžarskem in nadaljevanje preganjanja madžarskega ljudstva. Za resolucijo je glasovalo šestdeset držav. Deset držav, v glavnem onih azijsko-afriškega bloka, se je glasovanja vzdržalo. Indija je predlagala, naj bi besedo obsodba za Sovjetsko zvezo spremenili v obžalovanje, kar pa so zahodni delegati najodločneje zavrnili. Deset držav pa je glasovalo proti resoluciji: to so države sovjetskega bloka in Jugoslavija. Te so med zasedanjem vztrajno trdile, da pomeni razprava v ZN vmešavanje v notranje zadeve madžarske ljudske republike. Pozabile pa so, da se je prav Sovjetska zveza najbolj kruto vmešavala v notranje zadeve suverene države, in to samo zato, ker je ta želela biti neodvisna. Zanimivo je zadržanje Jugoslavije, ki je lani tako vneto zagovarjala Nagyja, a je sedaj zavzela čisto sovjetsko stališče.

Glavna skupščina je nadalje poverila svojemu predsedniku, siamskemu knezu Wan Waitayakonui nalogo, da stopi v stik s Sovjeti in s Kadarjevo vlado z namenom, da bi dosegel umik sovjetskih čet z Madžarske, razpis svobodnih volitev in zagotovitev boljših življenjskih pogojev za ogrsko ljudstvo. Kadarjeva vlada pa je že dala razumeti, da ne bo dovolila prihoda predstavnika Združenih narodov v Budimpešto. Vendar si bo princ Wan Waitayakonui vseeno prizadeval, da bi dosegel vsaj splošno omiljenje komunističnega pritiska na Madžarskem.

Tako je najvišji mednarodni fo-

rum ponovno obsodil sovjetski zločin nad madžarskim ljudstvom. Ne vemo, če bo imel ta enodušen protest svobodnega sveta zaenkrat kak praktičen uspeh. Toda gotovo je to vsaj velika moralna podpora, ki so jo svobodni narodi dolžni nuditi zatiranim ljudstvom. Na vsak način pa bodo Sovjeti pod odločnim pritiskom svetovnega javnega mnenja morali prej ali slej popustiti.

Gomulka se je poslovil od Jugoslavije

Po več kot tednu dni bivanja v Jugoslaviji se je v torek poslovil poljski komunistični prvak Gomulka. Ob slovesu so izdali skupno jugoslovansko-poljsko poročilo o doseženih uspehih. Poročilo je zelo dolgo. Poudarja prijateljstvo med obema državama in še bolj med obema partijama, ki si bosta med seboj pomagali pri izgradnji socializma. V tistem delu poročila, ki se tiče zunanje politike, je pa zbudila največ pozornosti izjava, da Jugoslavija priznava kot dokončno mejo Poljske proti Nemčiji črto Oder-Niža. Bonnska vlada je vsled te izjave poklicala na poročanje svojega poslanika v Beogradu. Zapadnonemški časopisi pa so Tita zaradi te izjave zelo hudo napadli.

Francija ne more iz težav

Ta teden je prinesel tudi Franciji razne novosti na političnem polju, toda to niso bile nikakor prijetne novosti. Prva taka novost je bil začetek zasedanja poslanske zbornice. Ta bi sicer morala začeti zasedati nekoliko pozneje, a zaradi težkega gospodarskega položaja in zaradi alžirskega statuta se je sestala prej. Politika gospodarskega varčevanja, ki jo je začel finančni minister Gaillard, je zadela na tisoče težav med ljudstvom. Kot smo poročali, so se tej politiki zoperstavili posebno kmetje in obrtniki, kajti eni in drugi so se čutili posebno ogrožene v svojih gospodarskih interesih. Zato so tudi zastopniki kmetov v parlamentu zahtevali njegovo predčasno sklicanje. Ministrski predsednik jih je v tem oziru uslišal, in je postavil ravno debato o Gaillardovih gospodarskih ukrepih na dnevni red kot prvo točko tega zasedanja.

Druga zadeva, ki se bo moral z njo francoski parlament pečati, je pa novi zakon o ureditvi Alžirije. Vlada je namreč z velikimi mukami pripravila osnutek takega zakona, ki naj bi zadostil želji Alžircev po neodvisnosti in pa potrebam francoskega gospodarstva, da si ohrani Alžir in Saharo. Ta novi zakon je pa

ADENAUER JE ZMAGAL

Ni mogoče reči, da je bila zmaga kanclerja Adenauerja na nedeljskih volitvah v Zahodni Nemčiji nepričakovana. Vendar je presenetila velika večina, ki jo je krščansko-demokratska stranka na teh volitvah odnesla. Dobila je namreč 50,18% vseh glasov in 270 sedežev v novem parlamentu, ki se bo sestal oktobra v Zahodnem Berlinu. Druga stranka je opozicijska socialnodemokratska, ki jo vodi Erich Ollenhauer. Ta je prejela skupno 31,75% glasov ali 196 sedežev v Bundestagu. Značilno je očitno nazadovanje manjših strank. Edino liberalna in nemška stranka sta si zagotovili zastopstvo v parlamentu. Tako skrajna levica (komunisti) kot skrajna desnica (neonacisti) sploh ne prideta več v postev v političnem življenju bonnske republike; poleg tega sta še ustavno prepovedani. Lahko rečemo, da predstavljajo te volitve poraz manjših strank in uveljavitev dvostranskega sistema.

Kje pa so vzroki za prodorno zmago Adenauerjevih krščanskih demokratov? Ta zavisijo tako od zunanjepolitičnih vzrokov kot od notranjega položaja. Med prve spada prepričanje, da je potrebna odločna politika zahodne enotnosti in obrambe svobodnega sveta pred komunizmom. To so še posebej pokazali dogodki na Madžarskem. Adenauer je vedno zagovarjal prisotnost Zahodne Nemčije v Atlantski zvezi: če bi Nemčija prevzela vlogo nevtralne države — čeprav pod pogojem združitve — bi s tem tvegala, da postane ona in z njo ves zahodni svet plen sovjetskega imperializma. Politiko nevtralnosti je zagovarjal Adenauerjev tekmeč Ollenhauer, ki je sicer odločno nasproten komunistični vladavini v Vzhodni Nemčiji.

Združeni narodi na novem zasedanju

V začetku tega tedna se je v New Yorku začelo dvajseto zasedanje Organizacije Združenih narodov. To novo zasedanje bo trajalo vsaj tri mesece in bo prav za toliko časa osredotočilo svetovno politiko na palačo ZN v New Yorku. Ta zborovanja so nekaj velikega, saj je tam zastopanih 82 držav prav iz celega sveta. Kot zadnja se jim je pridružila letos nova država Malaja, ki so jo kot najmlajše dete soglasno sprejeli medse.

Ze samo dejstvo, da sedi v veliki dvorani palače ZN zbranih 2500 državljanov, med njimi 48 zunanjih ministrov, je uvaževanja vredno. Kje srečajo je še podobna prilika, da se srečajo in se porazgovore oni, ki nosijo odgovornost za svetovno politiko in mir? Zato je prav, da v tem mesecu molimo pri Apostolstvu molitve, »da bi se vladajoči na svojih sestankih z odkritosrčnostjo in pravičnostjo trudili za blagor narodov.« Mi, ki nismo politiki, je potrebno, da politike podpiramo z molitvijo, da bo njihovo delo uspešno.

zakrivil velik razkol v francoskem ljudstvu in med francoskimi poslanci. Eni se namreč strinjajo z njim in se jim zdi celo preveč ozkosrčen, drugi pa mu nasprotujejo, češ da pomeni odep Alžirije od Francije. Če niso z zakonom zadovoljni Francozi, so še manj Alžirci. Ti so po svojih nacionalnih voditeljih izjavili, da novega zakona sploh ne sprejmejo. Oni pa žele popolno neodvisnost in ne samo polovično, in sicer takoj, ne kdaj pozneje. Francija je torej res v veliki godlji in nihče ne ve, kakšna jed bo iz nje nastala.

Iz vsega tega je razvidno, da so Nemci modro preudarili dejanski položaj in zato izbrali sodelovanje svoje države v okviru atlantske skupnosti.

Drugi važni činitelj Adenauerjeve zmage pa izvira iz notranjega položaja. Krščansko-demokratska stranka si je pridobila zaupanje vseh slojev ljudstva, neglede na razredno pripadnost. Odslej ne bodo mogli več socialni demokrati trditi o sebi, da so oni edini predstavniki delavskega razreda. Nedvomno je staremu državniku pripomoglo do zmage tudi dejstvo, da uživa sedaj Zahodna Nemčija veliko gospodarsko blagostanje. Zato v tem oziru tudi nasprotna propaganda ni imela mnogo sebi koristnih argumentov.

Brez dvoma pomeni zmaga kanclerja Adenauerja važen doprinos k razvoju svobodnega sveta in utrditvi sodelovanja med zahodnimi silami v obrambi pred komunističnim zavojevnim sistemom. Zato pa tudi taka nevolja v komunističnih državah, zlasti še v Vzhodni Nemčiji, kjer skušajo na vse načine te volitve prikazati kot izrazito protidemokratske. Sicer pa v tem ni nič čudnega, saj tam demokracije ne poznajo.

Nove volitve v Trstu?

Zdi se, da je sedanja občinska kriza končno resne narave. To pa iz naslednjih razlogov.

Demokratski občinski svetovalci so spoznali, da sami ne morejo več upravljati občine, ker so v občinskem svetu odvisni od desničarskih strank. Zato so njihovi odborniki podali ostavko na svoje službe. Ostavko so ostali svetovalci sprejeli z veliko večino. Ker pa levičarji tudi ne bi mogli prevzeti občinskega gospodarstva brez podpore desnice in demokristjanov in ker ti poslednji ne bi iz načelnih razlogov sodelovali s komunisti, zato je postala kriza nerešljiva. Demokristjani so se odločili, da podajo ostavko tudi kot občinski svetovalci.

Prvi so podali ostavko na sedež v občinskem svetu republikanci, to sta dva svetovalca. Zdelo se je, da ostali oklevajo, ker bi krizo radi zavlekli. To pa zato, da bi prišlo do občinskih volitev šele po volitvah v parlament. Levica pa ni tega mnenja. Zato so začeli komunisti zbirati podpise, da se čimprej skliče občinski svet. Če bi zbrali vsaj eno tretjino podpisov, kar je gotovo, da se posreči, bi se moral po zakonu sestati občinski svet v desetih dneh. V svetu brez demokristjanov in republikancev bi imela levica večino in bi lahko postavila svojega župana, svoj odbor in bi prevzela upravo občine. Da se to ne zgodi, so pozvali desničarske stranke svoje svetovalce, naj to preprečijo, to se pravi, naj odstopijo. Tako bi skupno z demokristjani demisioniralo 34 svetovalcev in občinski svet bi bil razpuščen. To pa je načrt komunistov. Ti si sicer novih volitev ne želijo, ker bodo pri volitvah le izgubili. Ker pa vedo, da so volitve neizbežne, hočejo, da se vršijo čimprej.

Na torkovi seji občinskega sveta so poleg 20 demokristjanov in dveh republikancev podali ostavko še 1 liberalce, monarhisti in 7 misinov. Tako je naraslo število odstopivših svetovalcev na 32, to je nad polovico in občinski svet je po zakonu razpuščen. Trst bo dobil prefekturalnega komisarja, ki bo sam vodil občino do prihodnjih volitev. Te morajo biti čez 6 mesecev.

NAŠ TEDEN V CERKVI

22. 9. nedelja, 15. pob.: sv. Tomaž, škof, spozn.
23. 9. ponedeljek: sv. Lin, p. m.
24. 9. torek: Marija Rešiteljica jetnikov
25. 9. sreda: sv. Nikolaj iz Flüe, pušč.
26. 9. četrtek: sv. Ciprijan in Justina, m.
27. 9. petek: sv. Kozma in Damijan, m.
28. 9. sobota: sv. Venceslav, kralj, m.

SV. KOZMA IN DAMIJAN († 300), rojena v Mali Aziji, pokopana v Siriji, sta bila brata. Ker sta bila zelo razumna, ju je mati vdova, ki je imela še tri druge sinove, poslala v višje šole. Izučila sta se v zdravniški vedi.

Kmalu je zaslovela njuna spretnost v zdravljenju. Predno sta začela zdraviti bolnike, sta se priporočila Bogu. Res sta mnoge ozdravila čudežno.

IZ SV. EVANGELIJA

Eisti čas je šel Jezus v mesto z imenom Naim, in šli so z njim njegovi učenci in mnogo ljudstva. Ko se je pa približal mestnim vratom, glej, so nesli ven mrliča, edinega sina matere, ki je bila vdova; in z njo je bilo mnogo ljudi iz mesta. Ko jo je Gospod videl, se mu je v srce zasmilila in ji je rekel: »Ne jokaj!« In pristopil je ter se dotaknil nosil — nosilci pa so obstali — in je rekel: »Mladenec, rečem ti: Vstani!« In mrtvi je sedel in začel govoriti; in Jezus ga je dal njegovi materi. In strah je obšel vse, in hvallili so Boga ter govorili: »Velik preprok je vstal med nami.« in »Bog je obiskal svoje ljudstvo.«

Evangelij opisuje tisti veliki čudež, s katerim je Jezus obudil mrtvega mladenčca iz Naima in tako storil nepopisno veselje užaloščenih materi ter vzbudil veliko začudenje navzočih ljudi. Obuditi mrliča k življenju, to ni v človeški moči, to je božje delo. Ni torej težko priti do neizpodbitnega zaključka, ki je lašten naši veri: Jezus je bil učlovečen Bog. Nihče drugi ni napravil takih in tolikih čudežev kot On.

Obnovimo ob tej priliki in vsak dan znova našo vero v Jezusu Kristusa, našega premilega Boga. Imejmo veliko in nezrušljivo vero vanj! Naj tudi nas napolni sveti strah pred njegovo visoko osebo! Z globoko ponižnostjo in z največjim spoštovanjem ga obiskujemo in častimo v naših cerkvah! Ne skrunimo niko-

Bolnik čuti svojo neobgljenost, zato je tudi bolj sprejemljiv za nauke. Tega sta se zavedala sveta brata. Ko sta zdravila telo, sta skrbela tudi za dušo bolnikovo. Veliki sloves je bil povod, da se je za njiju zanimal cesarski oblastnik. Tedanji cesar Dioklecijan je hotel uničiti krščanstvo, zato je ukazal pomoriti vse zavedne kristjane. Ker sv. brata nista hotela zatajiti sv. vere, ju je ukazal oblastnik hudo mučiti in umoriti.

Svetnika sta v veliki časti na Vzhodu, pa tudi na Zapadu. Sta zavetnika in priprošnja bolnikov. Mašnik ju vsak dan imenuje pri sv. maši.

Skrbi za nevarno bolnega, da prejme pravočasno sv. zakramente. Ne odlašati. — V misijon. krajih misijonarji prav s tem, da pomagajo v bolezni, pridobivajo naklonjenost poganov in njih zanimanje za krščansko vero — ki uči ljubezen do bližnjega.

li njegovega imena! Ne žalimo ga z grehi in duhovno malomarnostjo! Ne mučimo njegovega Srca! Ne pozabljammo nanj in ne zanamajamo ga! Bodimo, nasprotno, vedno pri njem! Naše duše naj vedno hrepenijo po njem in naša srca naj zagorijo v veliki trajni ljubezni do njega, ki nas je odrešil, obudil od smrti izvirnega greha in ki nas ljubeznivo vabi k sebi v nebeško kraljestvo! Ogrevajmo se vedno znova zanj! Zanimamo v nas neusahljivi plamen ljubezni, ki naj nikoli ne ugasne, ampak živo gori vse dni do groba! V našem duhu in v našem telesu naj kraljuje Jezus! On naj bo ljubljen, on naj bo hvaljen bolj ko vsi drugi ljudje, kakaj on resnično zasluži vso našo ljubezen, hvalo in vdanost. Ljubimo ga z vsemi močmi, zvesto in trajno! Molimo in obiskujemo ga radi v cerkvi! Ljubimo pogovore z njim! Njemu priporočimo naše križe in težave, naše potrebe, upe in želje! Njemu se zapajmo in njemu prepustimo vodstvo v našem življenju! Njemu priporočamo naše družine, naše domove in vse naše skrbi! Njemu delo, življenje in večnost! On naj nas blagoslovi, on vodi, varuje in prevodi, on privede v večni raj! — Kdor ljubi Jezusa, kdor se njega drži, tak ne bo nikoli razočaran. A kdor ljubi njega, tak ljubi svetost, poštenost, brezgrešnost, sv. zakramente, molitev. Dajmo te dokaze ljubezni do Boga! O, Jezus, daj nam milost svetosti in večni raj! Obudi vse grešnike k novemu življenju tvoje svete milosti! Varuj nas vse pred grohom večne smrti in poslednji dan pokliči vse ljudi v večno življenje!

Avto ni noben napredek, če se pri tem pozablja na nedeljsko dolžnost, hladilnik ni noben napredek, če se spočetim bitjem ne daje možnosti zagledati luč sveta. Krščansko je treba živeti in vseh področjih življenja in tako odstranjati materializem iz vsakdanjega življenja.

84. FRANCOŠKO NARODNO ROMANJE V LURD

Franci so imeli v preteklih dneh svoje narodno romanje v Lurd, ki je 81. po vrsti. Romarjev je bilo 25.000, med njimi 1500 bolnikov. Slovesno pontifikalno sveto mašo je daroval nadškof iz Toulouse, msgr. Garrone.

MADŽARSKI DUHOVNICI — POSLANCI

Uradni list sv. stolice »Acta Apostolicae Sedis« prinaša dekret, ki prepoveduje madžarskim duhovnikom udeleževanje v politiki. V parlamentu ne smejo sprejeti poslanskega mesta. Tisti pa, ki že imajo tako mesto v parlamentu, ga morajo v teku enega meseca po razglasitvi tega dekreta odložiti in opustiti kakršnokoli dejav-

nost v zvezi s poslanskim mandatom. Kdor se odloku ne bi pokoril, zapade izobčenju, ki je na poseben način pridržano sveti stolici.

ŠTEVILO MISIJONARJEV V AFRIKI NARAŠČA

Po poročilih kongregacije za širjenje vere je število misijonarjev v Afriki v zadnjih treh letih naraslo za 15 odstotkov. Največ misijonarjev pošiljajo v Afriko Francija, Belgija, Irska in Holandija.

DEVETI NASLEDNIK SV. KOTOLENGA

Ustanova sv. Kotolenga v Turinu Mala biša božje Previdnosti je tretjega septembra dobila devetega upravitelja. Naloga je bila poverjena kanoniku Ivanu Marocco, ki je že 11 let sodeloval pri vodstvu ustanove.

ZAKONSKE PRAVDE

V preteklem letu je sodišče Sacra Romana Rota zaključila 258 zakonskih pravn. Ugotovila je ničnost zakona v 117 primerih, v ostalih primerih je potrdila veljavnost zakona.

KATOLISKA UNIVERZA V BELGIJSKEM KONGU

Sveta stolica je kanonično ustanovila katoliško univerzo »LOVANUM« v Leopoldvillu. Imela bo tudi bogoslovno fakulteto. Univerza je delovala že nekaj let kot podružnica belgijske katoliške univerze v Lovainu.

4000 MALIH SEMENISČNIKOV PRI SV. OČETU

V Rim je prišlo 4000 gojencev malih semenšč iz raznih francoskih škofij. Sprejel jih je sv. oče in imel zanje lep nagovor, v katerem jim je dal lepa navodila za njihovo pripravo na duhovniški poklic.

KATOLICANI V NOVI MALAJSKI DRŽAVI

S posebnim pastirskim pismom so škofje nove malajske države povabili vernike, naj molijo za božji blagoslov novi državi in za razsvetljenje njenim vladarjem. Država šteje 6.152.099 prebivalcev; med njimi je 171.089 katolčanov.

Zlati jubilej kronanja M. B. na Brezjah

V 36. štev. smo prinesli kratko novico o slovesnostih na Brezjah ob priliki 50-letnice kronanja milostne podobe M. B. Danes prinašamo daljše poročilo, s čimer bomo gotovo ustregli našim bralcem tu in po svetu (Ured.).

Letos v mesecu maju so se po cerkvah ljubljanske škofije prebirale šmarnice, ki so govorile o nastanku, razvoju in pomenu naše največje božje poti na Brezjah. Da bi verno slovensko ljudstvo čimbolj razumelo pomen petdesetletnice kronanja milostne podobe na Brezjah, so bolj imenitni pevski cerkveni zbori od zadnje letošnje nedelje v maju romali na Brezje, kjer so se z najlepšimi pesmimi poklonili Mariji. Ta revija cerkvenih zborov se traja in bo, kakor izgleda, trajala do konca leta.

Dan in spored tega jubileja je prevzeli gospod administrator ljubljanski označil in slovesno napovedal z okrožnico. Povabljeni so bili vsi verni Slovenci, ki morejo priti. Od daljnih krajev, n. pr. iz Belekrajine so se romarji že v petek pred prvim septembrom podali na pot. V soboto so se množice zgrinjele na Brezje od vseh strani. Okoli četrte ure popoldne so mogočni brezjanski zvonovi z ubranim pritrdovanjem (to je že prastara slovenska navada) slovesno naznanili prihod ljubljanskega in mariborskega nadpastirja, ki sta se pripeljala na Brezje z avtomobilom. Ko sta vstopila v cerkev, so ju topli toda močni glasovi znamenitih brezjanskih orgel spremili pred oltar milostne podobe.

VEČERNA PROCESIJA Z LUCKAMI

V cerkvi in na dvorišču ob strani cerkve je bilo postavljenih 16 spovednic. Spovedniki so bili takoj na razpolago. Ena skupina je spovedovala do polnoči, druga pa od polnoči naprej. Spovedovanje se je končalo v nedeljo ob 2h popoldne. V soboto ob 7. uri zvečer je bila napovedana sveta maša, ki jo je bral prevzvišeni mariborski škof. V cerkvi je bilo skoro 3000 ljudi. V prezbitariji je sv. mašo spremljal ljubljanski škof, toda v gneči romarjev, ki so zaradi valovanja ogromne množice vdrli v prezbitarijo. Med sv. mašo je bilo ljudsko petje, ki ga je s prižnice v cerkvi vodil ljubljanski prošt dr. Kimovec Franc. Ko je bila sv. maša končana, se je na cerkvenem prostoru izven cerkve razvila procesija z Najsvetejšim, ki ga je nosil ljubljanski škof. Vsa ogromna množica je Najsvetejše deloma spremljala deloma pa kar stala na mestu s svečami v rokah. To je bilo nekaj nebeskega! Med procesijo je vse ljudstvo pelo naše lepe pesmi: Mogočno se dvigni in še gori ljubezen... Toliko ljudi je stalo na tem prostoru, da se je v glavnem v procesiji pomikala samo duhovščina. Pri tej procesiji je sodelovalo, to se pravi pelo in molilo, okrog 8000 ljudi. Nepozabni prizori! Po procesiji je bila v cerkvi pridiga mariborskega škofa. Glavna misel je bila: Sedanja doba je marijanska doba. Tisti, ki so bili v cerkvi, so ga slišali, oni pa, ki so ostali izven cerkve, teh je bilo veliko več, ga niso slišali, ker cerkev in prostor pred cerkvijo nista bila ozvočena. So pa oni, ki so ostali zunaj, preperali Marijine pesmi. Po pridigi so bile še pete litanije Matere božje in blagoslov z Najsvetejšim. To pobožnost je opravil ljubljanski škof. Večerna pobožnost se je končala ob 9. uri zvečer. Nekateri prav trudni so se potem porazgubili k počitku, ali v prenočišča ali na kozolce, pa tudi kar na prostem so prenočevali, večina ljudi pa je noč prebдела v petju in v molitvi, spovedniki so pa nepretrgoma spovedovali.

Ob pol treh zjutraj so začeli vernike obhajati. Obhajali so trije duhovniki in sicer: pri obhajalni mizi, po sredi cerkve in izven cerkve. Kljub temu zaradi gneče marsikdo ni bil pri obhajilu.

Ob tretji uri so se pričele sv. maše. Ob pol peti uri je imel govor superior J. Dešar D. J. Po govoru je bila orglana sveta maša z ljudskim petjem. Drugi govor je to jutro imel p. provincial Benjamin Tomšič. Jedro govora je bilo: Marija more in hoče pomagati. Sicer stara tema ali čudovito dobro prirejena za današnje razmere in prilike. Ob šesti uri so se pričele svete maše tudi zunaj cerkve za tiste ljudi, ki so se morali oditi na kolodvor, pa nikakor niso mogli v cerkev. Na mesto teh množic, ki so odhajale, so prihajale nove, da se je ves prostor pred cerkvijo s parkom vred malodane napolnil.

MARIJA MED SVOJIM LJUDSTVOM

Tik pred sv. mašo ljubljanskega škofa je bil prenos posnetka brezjanske Marijine milostne podobe. Ta posnetek je napravil sedaj že pokojni frančiškan p. Blaž Farčnik. Duhovniki so podobo v samostanu dvignili in jo po sredi cerkve nesli v oltar, ki je bil narejen pred cerkvijo. Nastal je čudovit prizor: Ko je vsa ta množica zagledala Marijino podobo, jo je v popolni tišini pozdravila z mahanjem belih robčkov, ji z roko pošiljala pozdrave in poljube. Vse to se je zgodilo popolnoma spontano, kakor na euharističnem kongresu v Ljubljani leta 1935. Ta prizor se ne da popisati, treba ga je videti in doživeti, tedaj ga šele razumesh. Izgleda, da je ta način pozdrava Mariji v Ljubljani in letos na Brezjah nekaj edinstvenega! Ob deveti uri je bil slovesen prihod ljubljanskega škofa v spremstvu mariborskega škofa, zagrebškega nadškofa dr. Šeperja Frana, križevaškega vladike dr. Gabrijele Bukatka in banjaluškega škofa dr. Petra Culeja ter 50 duhovnikov in bogoslovcov. Ko je ljubljanski škof stopil na prižnico, je ljudstvo prepevalo Ti o Marija, naša kraljica. Potem je imel prevzvišeni govor.

Med sv. mašo je ljudstvo pelo kot grom, tako da je res grmelo, pod vodstvom dr. Kimovca, ki je dirigiral s prižnice, ki je stala tudi zunaj cerkve. Peli so sledeče ljudske pesmi:

1. O Marija, naša ljuba Mati.
2. Marija, Mati ljubljena...
3. Presveto Srce slavo... (ker je bila prva nedelja v mesecu).
4. za konec: Marija skoz življenje...

Po sv. maši je bil še blagoslov z Najsvetejšim. Nato je ljubljanski škof v spremstvu vse asistence prenesel Najsvetejše v cerkev.

Ob zaključku je stopil na kor veliki glasbenik in obenem pospeševalni preproste ljubljanskega petja, že imenovani ljubljanski prošt dr. Kimovec in intoniral svojo prelepo pesem Še gori ljubezen... ki so jo ljudje s takim ognjem zapeli, da je bila kot prisega zvestobe. In stolni prošt je zaključil slovesnost s prelepo cerkveno koračnico na mogočnih brezjanskih orglah. Sicer je pa pri vseh slovesnostih sedel za orglami dosedanj ravnatelj kora p. Martin Perc. Slovesnost je bila zaključena okoli enajste ure.

POVSOD NAJLEPSI RED

Dasi je bila v cerkvi silna vročina in težak zrak, se ljudem ni dalo oditi od Marije. V polni cerkvi so prepevali kar naprej, tisti pa, ki niso mogli v cerkev, so peli zunaj pri Marijinem oltarju pozno popoldne.

Vsa slovesnost se je vršila v redu in brez motenj. Oblastveni organi so opozorili rektorja cerkve p. Bogdana Markelja, naj poskrbi za prvo pomoč in shrambo koles, motorjev in osebnih avtomobilov, v kolikor pridejo k cerkvi. Vseh teh vozil je bilo ogromno in so bili zanje določeni prostori. Na glavne ceste pa je oblast postavila posebne prometnike, ki so v dogovoru z rektorjem cerkve usmerjali promet. Uniformirane varuhe javne varnosti oblasti na cerkveno zemljišče ni pustila, pač pa je naročila, da tam za varnost skrbe domači gasilci v uniformah.

Omeniti se splača tudi sledeče: Na Brezjah so velikokrat prišli na svoj račun zapirji. Skoraj da ni bilo cerkvenega opravila, da ne bi bil kdo okraden. Ta dan jim je pa spodletelo. Nobene pritožbe ni bilo ta dan glede tega.

Cerkev je bila znotraj in zunaj vsa v vencih. Gledajo posrečena zamisel je bila, naj bi se ob tej priliki zbrale zastave vseh Marijinih družb širom Slovenije in bi to dan zaplapolale v brezjanski cerkvi. Žal se je to izvedlo samo iz dveh najbližjih dekanij radoljske in kranjske, pa vendar je že to bil čudovito lep pogled. Vence so oskrbele župnije gori imenovanih dekanij in jih tudi spravile na Brezje. Frančiškanski provincial pa je poslal klerike na Brezje, ki so se vzpenjali drzno kot reve rice in vso cerkev do skrajnih višin naravnost ovili v vence.

Jasno je, da so otroci vse slovesnosti zunanje cerkve spremljali tudi z dreves, ki jih je veliko pred cerkvijo. Le kako je moralo biti pri duši g. kanoniku Hrastelju, ki je za to slovesnost spremljal mariborskega škofa in se je spomnil, ko je videl te fan-

ZA PRAVEGA ŽOSISTA JE SV. MAŠA ŽIVLJENJE, EVHARISTIJA PA KRUH. BREZ MASE, BREZ OBHAJILA, BREZ MOLITVE NI AKCIJE, NE PRAVEGA ŽOSIZMA.

tičje na drevesu, kako je pred petdesetimi leti tudi njega oče posadil na drevo, da je tako laže videl vso slovesnost kronanja brezjanske milostne podobe! Tudi marsikateri sedanji mamič se je orosilo oko, ko je zagledala v cerkvi zastavo, ki jo je pred petdesetimi leti kot Marijina družbenka spremljala na Brezje na kronanje. Lepi in topli spomini. Tudi ta slovesna obletnica bo ostala mnogim v dolgotrajnem spominu posebno še zato, ker je bila to po zadnji vojni v Sloveniji prva velika cerkvena slovesnost in posvečena Mariji in izvedena na Brezjah, kjer je naš zaklad in naše srce.

NOVA SLOVENSKA ZDRAVNICA V ČIKAGU

Primorska rojakinja dr. Marija Bevcar, por. Bernik, ki je kot begunka študirala v Španiji medicino in tam tudi doktorirala, je v preteklem mesecu v Združenih državah položila zdravniški državni izpit. To je lep uspeh slov. zdravnice, kajti znano je, da le malo zdravnikov, ki so končali svoje študije izven Združenih držav, dobi sploh dovoljenje za polaganje tega težkega izpita.

XXI. LEVANTSKI VELESEJEM

V soboto 7. sept. je ministrski predsednik Zoli otvoril XXI. velesejem v Bariju. Na velesejmu sodeluje 6500 razstavljalec, zastopanih je 30 držav z lastnim paviljonom. Pomembno je to, da na velesejmu razstavlja 9 azijskih in 6 afriških držav.

NOVA OKROŽNICA SV. OČETA

Na praznik Marijinega rojstva je sv. oče izdal obširno okrožnico o kinu, radiu in televiziji. Daljše poročilo o okrožnici prinesemo v bodoče.

VLOGA POHABLJENIH V SVETU

Sveti oče je govoril skupini ameriških zdravnikov, ki skrbijo za pohabljenke. Povedal je tole: človek se rodi v družbi kot

MOLITEV ZA CERKEV MOLKA

Po vsem svobodnem svetu molijo za brate in sestre onkraj železne zaves, da bi jim Bog pomagal v veliki preizkušnji glede vere. Sv. oče je sestavil posebno molitev v ta namen. V Rimu se daruje vsak četrtek v baziliki Marije Snežnice sveta maša za enega izmed narodov pod komunizmom. Tudi drugod po svetu so se odzvali klicu sv. očeta, in molijo za preizkušene. Kot berete v uvodniku se je vršil tudi mednarodni kongres posvečen Cerkvu molka.

Pridružimo se tej skupni molitvi tudi mi in odzivimo se povabilu sv. očeta. V mesecu oktobru pri rožnovenski pobožnosti molimo tudi za Cerkev molka. V ta namen je Duhovniška zveza v Gorici založila molitev sv. očeta na posebnih listkih, ki jih verniki lahko dobijo pri svojih dušnih pastirjih. Ti pa jih dobijo na naši upravi ali v stolnem župnišču.

živ ud, da bi po svojih sposobnostih doprinesel svoj delež za skupno blaginjo. Večjemu številu ljudi pa je fizično delo omejeno, ker niso telesno popolnoma razviti, ali je kako drugače prišlo do telesne okvare.

Bila bi velika zmeta, pa tudi pomanjkanje čuta krščanske ljubezni, če bi družba te ljudi enostavno zavrnila. Nasprotno, družba jim mora pomagati, da razvijejo njihove omejene sposobnosti in zmognosti ter jih postaviti tja, kjer si morejo zaslužiti sredstva za preživljanje in biti deležni veselja normalnega človeškega življenja.

ARMADA REDOVNIC V RIMU

Rimski vikarij je izdal točno statistiko, iz katere je razvidno, da je v Rimu zastopanih 447 ženskih redovnih kongregacij, ki imajo skupno 734 redovnih hiš. V teh hišah živi 12.871 redovnic s obljubami, 1364 novink, 806 postulantk in 956 aspirantk — vseh redovnic skupno 15.997; kar je gotovo lepo število.

NE SAMO MOLITEV, TUDI KRŠČANSKO ŽIVLJENJE

Kmečka in delavska mladina z avstrijske Štajerske je priredila pravno romanje v Marijino Celje za trpečo Cerkev pod komunizmom. Razni govorniki so pravilno poudarjali, da je premalo, če samo molimo za trpečo kristjane na Vzhodu. Istočasno mora biti življenje kristjanov tako, da odklanjajo vsakteri materializem. Boj proti materializmu v vseh oblikah je najboljše sredstvo proti komunizmu. Samo življenje po krščanski veri bo premagalo komunizem.

Kako je s šolanjem naših deklet?

V »Katoliških misijonih« sem pred časom bral, kako je s šolami v Kongu in v Ugandi. Dečki precej pridno hodijo, morda je že polovica dečkov, ki obiskuje šole. Za deklice se pa starši brigajo veliko manj. V šoli pride komaj ena deklica na pet dečkov. Zakaj? Misijonar odgovarja, da zato, ker mislijo črnci, da deklice ne potrebujejo izobrazbe. Zato jih tudi ne pošiljajo v šolo.

Tako kakor črnci v Afriki mislijo velikokrat tudi slovenski starši posebno na deželi. Za izobrazbo deklet so namreč zelo nemarni. Do petega razreda osnovne šole jih pošiljajo v šolo, ker se sramujejo, če bi njih dekleta ne znala brati in pisati. Ko dokončajo peti razred, menijo podeželski starši, da dekleta znajo dovolj in da jih zato ni treba pošiljati še naprej v šolo. Fantje, ki bodo morali iskati kak poklic, gredo še naprej v strokovne, srednje ali kake druge šole; dekleta pa ne. Vsaj polovica deklet ostane doma po dovršenem petem razredu ljudske šole. O tem pričajo številke. V Gorici je bilo v preteklem šolskem letu na strokovni šoli vpisanih v 1. razred 40 dečkov in 19 deklet; v 2. raz. 25 dečkov in 11 deklet; v 3. raz. 24 fantov in 12 deklet. Torej je razmerje 1 proti 2 ali še slabše za deklice. Mislim, da je približno tako kot na Goriškem tudi na Tr-

žaškem. Dekleta, ki jih starši ne namenijo za gimnazijo, ostanejo po končani osnovni šoli največini doma, da pomagajo materi; pozneje gredo kam služiti ali delat, ko imajo 14 let.

Ali je pravilno tako ravnanje naših staršev? Zgoraj smo omenili črnce, da malo skrbijo za šolanje deklet. Tudi v južni Italiji je nekaj podobnega. Zanimanje za šolanje deklet je torej znamenje zaostale miselnosti, da je dekle samo za hišo in za hišna dela ter da zato ne potrebuje izobrazbe. Pri naprednih narodih te miselnosti ni. Tam vedo, da ženska potrebuje prav tako izobrazbo kot moški, seveda njej in njenemu poklicu primerno. Zato pa skrbijo, da izšolajo ne samo fante nego prav tako dekleta. Zato je že-

lo pogrešno naziranje naših staršev, češ da dekleta lahko ostanejo doma, ko so se naučila brati in pisati v osnovni šoli. Življenje je danes vrglo žensko v svet in v delo prav tako kot moškega. Zato potrebujejo dekleta izobrazbe v enaki meri kot fantje. Zakaj naj bi slovenska dekleta bila le za mlekarice in hišne pomočnice? To pa bodo, če ne bodo imela diplome kake srednje ali strokovne šole. Na sindikatu te vedno vprašajo, kakšno diplomu imaš, ko greš iskat delo. Prav tako te vpraša gospodar, ko se mu predstaviš. Če ima dekle samo osnovnošolsko spričevalo, je še v tovarni veliko ne ceni.

Starši naj torej sedaj, ko je čas vpisovanja v šole, pomislijo ne samo na svoje sinove nego prav tako na hčere, da se ne bodo pozneje kesali oni in one. Vsak otrok naj bi zato prišel vsaj do izpričevala kake nižje srednje ali strokovne šole.

Šolske sestre v vrhovni hiši v Rimu

Dne 8. septembra so praznovale Šolske sestre veliko slovesnost. V novi generalni hiši — via della Farnesina — je bila redovna preobleka. Šest veselih in gorečih mladenk iz raznih krajev je prišlo, po milosti Sv. Duha, do redovne preobleke. Primorska je dala tri že znane »Kat. glasne«: Viktorijo Kovič iz Sovodenj, Rozino Tul in Amalijo Štranj iz Mačkovelj. Dve drugi sta bili iz Koroške in ena iz Gorenjske.

Slovesnost preobleke je vodil prečastiti pater Odilo Mekinda, asistiral pa sta prečastiti gospod Marko Kranjc, kaplan generalne hiše, in prečastiti gospod Zlobec. Dekleta, ki so se osem dni pripravljala z duhovnimi vajami na ta veliki dan svojega življenja, so prišle v procesiji v okusno okrašeno samostansko kapelo. Prisostvovala so najprej slovesni peti sv. maši. Sestra vikarica Maksimilijana Jezernik je vodila pevske zbor s takim navdušenjem, da je nadvse povzdignil praznično razpoloženje dneva.

Po sv. maši se je pričel slovesen obred redovne preobleke v navzočnosti vse redovne družine, mnogih sorodnikov in okoliškega ljudstva.

Belooblečena dekleta so pokleknila pred preč. g. patra ter z jasnimi in razločnim glasom zaprosile: »Prečastiti oče, prosimo vas, dovolite nam, da si nadenemo obleko tretjega reda sv. Frančiška v kongregaciji Šolskih sester.« Nato so pred oltarjem oddale ves kinč, ki ga nosi posvetna nevesta. Gospod pater jim je dal v zameno posvečeno redovno obleko. Šle so z njo v zakristijo. Vrnile so se nato že v redovni obleki. Odeli so jim glavo z belim redovnim pajčolanom, jih opasali s frančiškanskim pasom, na katerem visi rožni venec sedmih radosti Matere božje, ter jim dali venček iz vrtnic. Končno je še vsaka dobila novo redovno ime. Ta trenutek je najbolj zanimal navzoče. Ko je g. pater začel izgovarjati: »Od sedaj se ne boš več imenovala Viktorija, ampak s. Mirijam...« je pozornost prišla do viska.

Po končanih obredih so prišli vsi povabljeni na pripravljeno gostijo. Dvorana je bila okusno opremljena in lepo okrašena. Resno in slovesno razpoloženje se je kaj

kmalu spremenilo v prijetno in živahno domačnost. Kaj kmalu je privrela iz veselih src naša lepa narodna pesem: Nebeska ohect, Le veseli pojmo radi, Marija bi rada na ohect šla, Celica... Tu in tam je nastopil tudi kak solo, ki je žel obilno ploskanje.

Preč. g. Zlobec je imel priložnostni govor, ki je na svojstven način gnil vse navzoče. Pri popoldanskem blagoslovu s petimi litanijami se je slovesnost izlila v veliko zahvalo za dan, ki ga je naredil Gospod.

Naslednjega dne 9. sept. je pa sedem sester napravilo večne zaobljube. Skrivnostna notranja sreča tega dne je znana samo onim dušam, ki so se popolnoma darovale Bogu.

Obredi večnih zaobljub se vrše med sv. mašo. Sestre prejmejo zlat prstan v znak zvestobe in trajne krono, kot Kristusov delež. Vsaka sestra ob koncu še dostavi: »Glej, kar sem želela, že vidim, kar sem upala, že imam, združena sem z njim, ki ga nad vse vdano ljubim.«

Slavje tega dne je zaključil preč. g. Jezernik Maksimilijan, podravatelj Zavoda za širjenje vere. V skiptičnih slikah je razkazal svoja misijonska potovanja po Afriki.

ZANIMIVOSTI O TRSTU

Povprečno vsak Tržačan potrosi letno 4.400 lir za športne stvari. Zanimivo je to, da Tržačani stavijo bolj na konje kot na žogo. Na konjske stave odpade 51 odstotkov, na nogometne ostalih 49 odstotkov.

Od štirih tujcev, ki pridejo v Trst, so trije Italijani in en inozemec. Polovico inozemcev, ki pridejo v Trst, tvorijo Jugoslavnani in Avstrijci.

Tržačani so zelo varčni. V preteklem letu so v bankah narasli prihranki za 25.000 lir na osebo, kar je dvakrat več, kot v ostali Italiji. Če bi razdelili vse prihranke po hranilnicah med Tržačane, bi dobil vsakdo 100.000 lir. Seveda je vse to le teorija. V resnici imajo nekateri v hranilnici veliko denarja, drugi pa nič.

GOSPODARSTVO

VINSKA KRIZA V ITALIJI

Močno je v preteklem tednu pretresla italijansko javnost novica o neredih, ki so nastali v pokrajini Bari v južni Italiji in ki so se sprevrgli ponekod v pravo majhno revolucijo, ki je zahtevala tri žrtve v kraju Salento. Žrtve so umrle zaradi ran s strelnim orožjem, ki so jih zadobili pri manifestaciji. Kdo je streljal na ljudi, se ne ve. Policija je imela ukaz streljati v zrak. Toda ob takih prilikah se rado zgodi, da pride do žrtve, bodisi da kak stražnik res strelja na množico namesto v zrak, bodisi da kdo drug uporabi streljanje stražnikov zato, da strelja v množico, da tako poveča nered in nevoljo.

Naj bo za žrtve odgovoren kdor koli, zadeva je poostila pozornost na vinsko krizo v južni Italiji, saj so demonstracije nastale med kmeti ravno kot protest zaradi težav, v katere je zašlo vinogradništvo v južnih italijanskih pokrajinah. Lani so imeli tam dol izredno dobro vinsko leto. Vina je ostalo še dosti v kletih. Letos se jim obeta zopet zelo dober pridelek. To so uporabili različni spekulanti, ki so začeli ponujati silno nizke cene za grozdje in za vino. Kmetje so se razburili in nastale so protestne manifestacije zoper vlado, češ da nič ne ukrene za omiljenje vinske krize. Posledice smo omenili zgoraj.

Težko je za človeška življenja. Toda dogodki v Pulji so vzpodbudili vlado, da je takoj podzela nekaj ukrepov za rešitev vinske krize. To se je zgodilo na seji vlade dne 13. sept. Vlada je na tej seji sklenila v glavnem naslednje: Vsem onim, ki bodo prekuhali vino, četudi že kiso, v žganje, bo vlada dala poseben prispevek v obliki 90% popusta pri taksi na žganje. Vendar morajo taki žganje shraniti v posebnih določenih kletih in se obvezati, da ga bodo začeli prodajati šele čez leto dni in sicer vsako leto eno četrtino. Kdor bo v ta namen vino kupil, mora to storiti do 10. okt. ter ga plačati najmanj po 360 lir za stopinjo alkohola. Prekuhati pa ga mora do 31. dec. letos. Poleg tega je vlada določila, da kdor prodaja svoje vino direktno konsumentom, mu ne bo treba plačati dohodninskega davka (Ige). Končno so sklenili, da bo finančni minister skupno s kmetijskim določil, za katere pokrajine bodo veljale zgornje olajšave. Dekret torej ne velja avtomatično za vso državo, temveč bodo šele naknadno določili, kje ga bodo izvajali.

Za našo deželo verjetno ne bo prišel v veljavo, ker pri nas prave vinske krize ni, saj imamo vina dosti premalo zlasti zaradi spomladanske zmrzali.

KAKO JE Z LIRO?

»Il Mondo Economico« (31. avgusta) opozarja v svojem komentarju o položaju lire po razvrednotenju francoskega franka na nekatere nezdružljive pojave v italijanskem gospodarstvu življenju. Razvrednotenje franka ni sicer izkvalo v Italiji posebne mrzlice in deviznih spekulacij, toda to še ne prikriva nekaterih nezdružljivih gospodarskih pojavov. Med temi je treba naštet narasčanje življenjskih stroškov, nadalje mrzlično nakupovanje luksuznega blaga;

poleg tega so znane težave javnih financ. Menični protesti se tako množijo, da ta pojav vznemirja tudi banke. V Milanu so ljudje pred nastopom letnih počitnic (feragosto) najeli 5 milijard lir posojil proti zastavi, v Rimu 2 milijardi; tako so zapravlili Italijani brez prave potrebe okoli 10 milijard lir. Ne smemo pozabiti niti na pritisk brezposelnih.

Sicer je po mnenju lista položaj italijanske lire za mednarodnega vidika trden. Po razvrednotenju funta šterlinga leta 1950 so se cene v drugih državah bolj dvignile kakor v Italiji. Cene na debelo so se v Italiji po letu 1950 dvignile za 14%, v Belgiji in na Nizozemskem za 20-25%, v Zahodni Nemčiji za 30%, v Franciji, na Angleškem in Švedskem za 40% in še več. Toda življenjski stroški so se v Italiji zvišali mnogo bolj kakor v nekaterih drugih državah. Povišanje teh znaša v Švici od junija 1950 12%, v Zah. Nemčiji in Belgiji 18 do 20%, na Nizozemskem 27%, v Italiji 31%, v Franciji, na Angleškem in Švedskem 41-43%. »Il Mondo Economico« je mnenja, da bi se bili dali življenjski stroški oz. narasčanje življenjskih stroškov z bolj učinkovito gospodarsko politiko omeljiti.

TUJE NALOŽBE NA TRŽAŠKEM

»Gospodarstvo« poroča, da je švicarska delniška družba SURAMA iz Ženeve vložila nad 360.000 deklariranih USA dolarjev ali okrog 225 milijonov lir v novo papirnico, ki jo gradijo ob ustju Timava pri Stivanu (Cartiera del Timavo), v zadnjem času pa tudi nad 300.000 dolarjev ali okroglih 190 milijonov lir zaradi zvišanja delniške glavne bomažne predilnice v Zavljah in zaradi povečanja njenih tovarniških naprav (Cottonificio San Giusto di Trieste). V san e juliju letos je švicarski kapital naložil v Italiji v produktivne namene, in sicer predvsem v kemični sektor, okroglih 1,3 milijarde lir.

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

TRČMUNSKA ZADEVA

V zadnjem času so se dogodile nove krivice v Slovenski Benečiji, ko je videmski nadškof imenoval za župnika v Trčmunu nekega duhovnika, ki ne zna besedice slovenski, čeprav je Trčmun priznana slovenska vas, kjer bivajo le redki prebivalci italijanskega pokolenja. Ob tej krivici so se oglasili vsi slovenski časopisi v zamejstvu in jo obsodili, le KG je do sedaj molčal. Vprašam vas, zakaj ste molčali. Morda odobravate krivico? Bralec

Kar se tiče krivic, ki se gode slovenski narodni manjšini v Italiji, vedo vsi naši bralci, da smo jih vedno in odločno obsodili, naj jih je povzročil kdor koli. Tudi trčmunska zadeva nas je zabolela in nas boli. Vendar smo za protest izbrali drugačno pot, kot so jo izbrali ostali slovenski časopisi. Upajmo, da bo bolj uspešna. Saj za protest ni ravno potrebno javno obsodjanje, temveč so še druga pota.

Uredništvo

Mirko Filej:

Peto mednarodno tekmovanje

polifoničnega in folklornega
petja v Arezzu

V zadnjem tednu meseca avgusta letošnjega leta se je vršilo v Arezzu peto mednarodno tekmovanje polifoničnega in folklornega petja. To tekmovanje je zamislilo društvo »Amici della musica« — Guido Monaco iz Arezza. Predstavniki tega društva so v svoji sredi osnovali artistsko glasbeno komisijo, ki jo sestavljajo prof. glasbe L. Colacicchi, A. Cantoni, B. Tignani ter S. Valdarnini in ji poverili nalogo, naj bi sestavili pravilnik za omenjeno tekmovanje. Artistsko vodstvo je razdelilo tekmovanje v tri skupine zborov. V prvi skupini nastopajo mešani zbori za klasično polifonijo; v drugi skupini samo moški zbori za klasično polifonijo; v tretji skupini pa mešani ali moški ali ženski zbori za folklorno petje. Za vsako izmed teh treh skupin so določene tri nagrade v denarju: prva nagrada 300.000 lir, druga nagrada 200.000 lir, tretja nagrada 100.000 lir. Za te nagrade prispevajo areška občina, državna ustanova za turizem ter razna bančna podjetja. Komisija za ocenjevanje zborov je mednarodna, se pa vsako leto izmenja. Komisija tudi izbere in določa obvezne pesmi za prvo in drugo skupino zborov; tretja skupina zborov si pa pro-

sto izbere pesmi. Tak je sestav mednarodnega tekmovanja v Arezzu.

Namen, za katerega je bilo ustanovljeno to tekmovanje, pa je, da bi ponovno razširili in poživili v Italiji studij klasičnega polifoničnega ter folklornega petja.

Ustanovljeno tekmovanje je že takoj v prvem letu vzbudilo skoraj po vseh pokrajinah Italije veliko zanimanje za studij klasičnega polifonije. Lep uspeh prvega tekmovanja je odjeknil tudi v svet in vzbudil splošno občudovanje ter pritegnil na naslednja tekmovanja celo vrsto zborov ne samo iz Italije, temveč tudi pevske ansamble iz raznih držav Evrope, Severne Afrike ter celo Severne Amerike.

Letošnje mednarodno tekmovanje v Arezzu je nadvse lepo uspelo. Priglasilo se je 46 zborov iz 10 držav za 90 nastopov na odru. Seveda, največ zborov je bilo iz Italije. Nato je sledilo 9 zborov iz Avstrije, 3 iz Jugoslavije, 3 iz Nemčije, 2 iz Španije; nato po en zbor iz Francije, Švice, Tunizije ter Severne Amerike.

Kar čez noč se je dne 28. avgusta srednjeveško mesto Arezzo spremenilo v mednarodni evropski center, kamor so vlaki in avtopulmani vozili pevske ansamble. Vseposvoda, na železniški in avtobusni postaji, po ulicah in po barih je kar mrgolelo ljudi vseh narodnosti in jezikov Evrope. Srečevali si vesele skupine mladih in starejših pevcev, vsak s svojo značko tekmovanja, ki so te prijazno pozdravljali in ti odzdravljali. Povsod je zavladalo veselo vzdušje, da si se takoj počutil kot v kro-

gu svojih dobrih znancev in prijateljev. V srečo pa te je osrečevala vesela zavest, da vzvišena umetnost glasbe še zmeraj krepko živi vseposvoda in da ima njena veličina še zmeraj isto zagonetno silo, ki more iztrgati človeka iz suženjskih okov sedanjih dobe tehnike in materializma. Prepričan sem, da umetnost, ki tako spontano združuje toliko narodov, nosi v sebi silno blagodat, ki more združiti narode v mešebojno razumevanje, spoštovanje ter mirno sožitje.

Drugo jutro se je začelo napovedano tekmovanje. Nastopi posameznih zborov so bili določeni v Petraciovem gledališču, ki stoji nekako v sredini mesta. Že eno uro pred začetkom je kar mrgolelo ljudi, ki so si želeli vstopnice, da bi mogli prisostvovati tekmovanju. Med temi je bilo tudi precej pevcev raznih ansamblov, ki niso mogli prikriti svoje vzhicene radovednosti, kako se bo ta bratski tekmovalni boj pričel. Slednjič so se vrata gledališča odprla. Ko si vstopil, si se znašel v praznično okrašeni dvorani. Raz oder te je prijazno pozdravljalo bogato cvetje in zelenje ter venec narodnih zastav nastopajočih zborov. Od lože do lože so se vili lepi vencic cvetice in obkrožali celo dvorano. Vse ozračje je bilo praznično in je vzbujalo veselo razpoloženje.

Velika množica ljudi je kaj kmalu zasedla vse prostore gledališča. Med temi poslušalci si videl poleg laikov tudi veliko vrsto redovnikov, redovnic ter duhovnikov: od samega škofa pa do kaplana, ki je prihitel ves navdušen iz bližnje okolice na

mednarodno tekmovanje v Arezzo, ki je edinstveno te vrste v celi Italiji. Zada, približno nekje v sredini, je pa že zasedla prostore v rezervirani loži mednarodna komisija, da bo ocenjevala izvajanja pesmi nastopajočih zborov.

In odprla se je velika žametna zavesa na odru. Po mikrofonu so napovedali začetek tekmovanja, in sicer za prvo skupino mešanih zborov za klasično polifonično petje.

Prvi je stopil na oder španski zbor iz Benicarloja, drugi avstrijski iz Eisenstadta, tretji italijanski iz Melzija; nato učiteljski zbor iz Innsbrucka. Sledilo je »Radniško kulturno umjetniško društvo Jedinstvo« iz Splita. In spet zbori iz Trsta, Hamburga, Pariza, Weinheima; akademski zbor iz Turina; znameniti »Madrigalchor« katoliških visokošolcev z Dunaja; nato »Učiteljski pevski zbor Emil Adamič« iz Ljubljane, spet razni italijanski zbori, nato zbor »Association culturelle et artistique Branko Cvetković« iz Beograda ter končno še »Austin College A Capella Choir« iz Schermana (Texas) iz U.S.A.

Vsega skupaj je nastopilo 25 mešanih zborov, vsak z dvema pesmima. Ena pesem je bila skupna za vse, določena od komisije (»Resonet in laudibus« petglasna polifonična pesem Orlanda di Lasso), druga pa na prosto izbrana, toda odobrena od komisije.

Na večerno finalno tekmovanje je prišlo od 25 le 10 najboljših zborov, ki so morali prav tako odpeti eno od komisije

določeno pesem (»Vergine chiara« petglasna skladba G. P. da Palestrina), ter eno na prosto izbrano.

Po končanem večernem tekmovanju je komisija sporočila sledečo oceno: Prvo nagrado je dobil »Madrigalchor« z Dunaja (dirigent: Fritz Lesky).

Drugo nagrado je dobil »Učiteljski pevski zbor Slovenije Emil Adamič«, Ljubljana (dirigent Jože Gregorec).

Tretjo nagrado je dobil »Austin College A Cappella Choir« iz Schermana (Texas) USA (dirigent Robert W. Bedford).

Buren aplavz je zagrmel po gledališču. Nagrajenci so bili vsi presrečni in so imeli solzne oči od velikega ganotja in nepopisnega zadoščenja. Ostali pevski zbori so se viteško pridružili gledalcem in so tudi oni s ploskanjem čestitali presrečnim zmagovalcem lojalnega in nepristranskega tekmovanja. Ko je zamrlo navdušeno ploskanje, smo se počasi razšli, ker pozna nočna ura je vsakega vabila k počitku.

Tudi jaz sem zapustil gledališče. Zdelo se mi je, da zapuščam mogočno srednjeveško katedralo, kjer se je sedanost zastavila. V moji duši so še vedno odmevali prepleti akordi polifonične glasbe, ki so se prelili raz oder v moje srce in so me tako spokojno pomirjali, da sem imel občutek, kot da bi se vsaj za en dan prebil skozi zaveso časa v preteklost, da sem mogel doživljati utripe religiozne mistike srednjega veka.

(Konec prihodnjč)

Zahtevamo dvojezične napise

Londonški sporazum govori tudi o dvojezičnih napisih po tržaških cestah, ulicah in križiščih. Seveda je tudi to, kot večina določb manjšinskega statuta, ostalo pri mrtvički. Pred kratkim pa se je v pokrajinskem svetu spet pojavila zahteva, naj se določba o dvojezičnih napisih izvede.

Tudi dejanski položaj tržaškega mesta in okolice zahteva, da se ta določba uveljavi. Saj prinese tujski promet marsikako brio. To posebno obsejni promet s propustnicami. Na tržaških ulicah se spet pogosto sliši slovenska govornica. Tudi po trgovinah ti radi postrežejo, ako spregovoriš slovensko.

Kljub temu je zanimivo naslednje. Ob jugoslovansko-italijanski meji boš videl napise: »Benvenuti in Italia« in podobno. To seveda v italijanščini, pa tudi v nemščini, angleščini, francoščini. V slovenščini seveda ne.

To pa postavlja našo javno upravo v slabo luč. Nemški, angleški in francoski turisti se temu smejejo. Zakaj? Danes je vse evropski in tudi ameriški javnosti dobro znano, da onstran meje prebivajo Slovenci in da je tudi v Trstu samem precej slovenskega prebivalstva. O Slovencih v Trstu se je na mednarodnih pogajanjih in v časopisju toliko govorilo, da jih ni več mogoče utajiti.

Res pa je, da ginejo z nekaterih gostiln in trgovin slovenski napisi. Znamo je, kako so tržaški gostilničarji in trgovci koristilci in oportunisti. To jim seveda ni v čast. Ni pa rečeno, da bo zaslužek večji, ako s tem pokažejo, da se sramujejo slovenskih gostov in kupcev. Bodočnost bo pokazala, kdo ima prav.

KLIC KVATRNE JA TEDNA

Prosimo Gospoda žetve, da pošlje delavcev na svojo žetev. Vsi, ki verjete v Boga in posmrtno življenje svojih duš, molite za svetost duhovnikov in za duhovniške poklice med našim narodom!

Očetje in matere! Če ste odločeni dati svoje sinove oziroma hčere v kak vzgojni zavod, potem je vaša krščanska pravica in dolžnost, da jih daste tja, kjer bodo tudi versko vzgojeni! Na razpolago vam je katoliški vzgojni zavod tako za fante kot za dekleta in sicer v Trstu in Gorici.

Tako župnije kot posamezniki podpirajo te svoje zavode z molitvijo in denarnimi žrtvami.

volitvah bodisi takrat, ko smo ga v našem »Katoliškem glas« že uščipili za dolgi jezik. — Če je že plačan za tovrstne časopisne nasvete, potem naj se loti že enkrat reševanja kmečkih vprašanj onstran meje! Če pa tega noče ali ne sme, potem naj začne v »Primorskem« s kako bolj zanimivo razlago. Tako naj nam na pr. razloži naslednja dejstva:

1. Zakaj psujejo njegovi gospodarji v Titovini kmete s kulaki?
2. Zakaj je med komunistično revolucijo v Sloveniji OF pomorila največ kmečkih gospodarjev in njihovih otrok?
3. Čigave koristi je branil takrat on — šempolajski Ficko — ko so komunistični politkomisarji ropali po kmečkih domovih in uničevali slovenska premoženja, sad znoja in trpljenja celih pokolenj?
4. Zakaj prav kmetje najbolj sovražijo »socializem« in komaj čakajo, da bo ta pošast dokončno strta in da bodo tako lahko v miru in svobodi uživali sadove svojega truda?
5. Zakaj je Milovan Djilas, nekdanji Tito štev. 2, v svoji knjigi »Novi razredi« obsodil komunizem kot najpoderjšo obliko vsestranskega zatiranja človeka po človeku?

In končno: ali si šempolajski komunizem res domišlja, da smo saleški kmetje tolikšni norci, da ne vemo, kaj bi se zgodilo z nami, našimi otroki in premoženjem, če bi njemu in »Primorskemu« dnevniku uspelo vzpostaviti pri nas »ljudsko oblast«? Preblizu je Sežana, da bi tega ne vedeli in videli... Vsekakor čakamo, da

nam prihodnjo nedeljo odgovori zaenkrat na ta vprašanja, ostalo še pride.

*

Za konec še kratko pojasnilo: pok. cerkovnik Franc Zivec, ki ga šempolajski dopisnik v nedeljskem »Prim. dnevniku« nevedno omenja, ni živel in umrl v Saležu, ampak v Zgoniku! Ker je komunizem spoznal že v Rusiji, ga je vsestransko obsojal, istotako tudi »Primorski dnevnik« in njegovo OF. S tem nočemo učiti omenjenega dopisnika časnikarske točnosti, pač pa si dovoljujemo zahtevati le to, naj našim mrtvim ne posveča prostora v listu, ki ga niso nikdar marali!

Škedenj

14. t. m. je nenadoma odšel v večnost naš večletni cerkovnik Romano Pegan. Imel je komaj 52 let. Že v mladosti je vedno rad kaj pomagal v cerkvi, dokler ni pred dobrimi 10 leti za stalno sprejel službo cerkovnika. Gospod župnik je zanj daroval pogrebno sv. mašo, po sv. maši pa se je msgr. Ukmar od pok. Romana v imenu škedenjskih duhovnikov zahvalil in poslovil. Poudaril je, da je naša župna cerkev zgubila ne samo dobrega in poštenega cerkovnika, ampak tudi moža globoke vere, ki je vestno izpolnjeval božje in cerkvene zapovedi.

Priljubljenega Romana so škedenjci v obilnem številu pospremili k zadnjemu počitku. Bog mu bodi večni plačnik!

V naši župniji se skrbno pripravljamo na sv. misijon, ki se bo vršil v dneh od 5. do 13. oktobra. Bog daj svoj blagoslov, da bi milosti polni čas sv. misijona obrodil čim več sadu, da bi ob pogrebu sleherne škedenjce mogli slišati pohvalne besede: božje in cerkvene zapovedi je vestno vršil!

Oslavje

V nedeljo 15. t. m. je bil otvorjen naš novi vodovod. Blagoslovil ga je msgr. Soranzo, ki je ob tej priložnosti zlasti poudaril koristi, ki jih Oslavci od tega vodovoda imamo. Za njim je govoril g. župan dr. Bernardis ter poudaril, da je občina ta vodovod radovalno zgradila, ne upoštevajoč pri tem razne težave, ker je videla, kakšne koristi bi vodovod Oslavcem prinesel.

Župan dr. Bernardis se je nato spomnil tudi ministra Medici in ministra Colomba, ki sta za to delo pokazala svoje razumevanje.

vanje, nadalje vseh onih, ki so pomagali, da se je vodovod dokončno zgradil. Zaključil je svoj govor z besedami sv. Frančiška, ki poje hvalo vodi, ki je tako pomorna in dragocena hkrati.

Za to priliko je na Oslavje prišel tudi občinski svetovalec dr. Šfilgoj, ki se je g. županu z nekaterimi Oslavci zahvalil za to res veliko in za Oslavce nadvse pomembno delo.

Pevma

V soboto sta v naši cerkvi stopila pred oltar nevesta Anita Perin in ženin Bruno

S.K.P.D. IZ ŠTEVERJANA

vljudno vabi na

PRAZNIK GROZDJA

ki bo v Števerjanu med Borovci v nedeljo 22. t. m. ob 15. uri.

Gostoval bo »Slovenski oder« iz Trsta z igro

»DESETI BRAT«

v režiji profesorja Jožeta Peterlina.

Med odmori bo prepeval domači pevski zbor.

Posloval bo buffet, točila se bo briška kapljica in prodajalo domače grozdje.

Goriške prijatelje opozarjamo, da vozi avtobus v Števerjan izpred Ribijeve avtobusne postaje od 14.30 dalje vsako uro. — Iz Števerjana v Gorico pa ob 17. uri, 18., 19., 21., 22.30.

Vižintin iz Štandreža. Mlademu paru želimo v skupnem življenju obilo sreče in božjega blagoslova.

Sv. Višarje

Ko sem bral v KG o podobi M. B., ki so jo vzdali goriški kongregati v steno Loveca, sem bil radoveden in sem s tisto štev. KG šel na Mali Smaren na Lovca. Tam sem primerjal klise v listu s podobo na steni. Ker je bil Mali Smaren izredno lep dan, je bilo na Lovcu kakih 40 ljudi. Tudi ti so me obstopili in smo skupaj primerjali podobo v listu in na steni. Vsi so se pohvalno izrazili.

Na Sv. Višarjah je bil ta dan pravi raj. Romarjev pa toliko, da jih po izjavah Svetoviščarčev letos ni bilo še nobeno nedeljo toliko. Seveda, lepa, krasna nedelja in krasne planine izvajajo človeka k sebi, če le ni preveč zaspan in pokvarjen z moderno civilizacijo.

Romar

R A Z N O

ZA ENO MILIJARDO PROTESTIRANIH MENIC NA DAN

Italijanski gospodarstvenik Franco Lais opozarja v listu »Il Globo« na gospodarsko nevarnost, ki izvira iz lahkote, s kakršno podpisujejo danes ljudje menice, zlasti menice za nabavo raznih gospodarskih potrebščin ali luksuznega blaga. Lanskó leto je število meničnih protestov naraslo na

O B V E S T I L O

Opozarjamo dijake in njihove starše, da se vpisovanje v srednje šole zaključi 25. septembra.

Kdor ima namen se vpisati, naj stori to nemudoma.

9.646.681. Na vsakih pet oseh je bila ena menica protestirana. Vrednost protestiranih menic je dosegla 377.200 milijard lir, to je več kakor eno milijardo na dan. Od leta 1951 do leta 1956 je število meničnih protestov naraslo za 137,7%, po vrednosti pa so menični protesti napredovali za 140%. V severni Italiji je v omenjenem razdobju število meničnih protestov naraslo za 92%, v srednji Italiji za 115%, v južni Italiji za 196,8%.

O B V E S T I L A

SLOVENSKO ALOJZIJEVIŠČE. Starši, ki želijo poslati svoje sinove v vzgojni zavod Alojzijevišče v Gorici, naj vsaj do 25. t. m. vložijo prošnjo za sprejem na vodstvo zavoda. Priložijo naj krstni list, zdravniško spričevalo in priporočilo domačega župnika.

Tudi dosedanja gojenca, ki želijo še priti v zavod, naj se vodstvu pisмено čimprej prijavijo.

Vodstvo

NEDELJA za naše duhovniške poklice bo v goriški nadškofiji kot običajno na rožnovensko nedeljo dne 6. oktobra. Prejtnjo nedeljo dne 29. sept. bodo po duhovnih razdeljevali ovitke kot vsako leto.

DIRIGENT ZBORA S.K.P.D. iz Gorice sporoča vsem pevcem, da bodo v petek 27. 9. ob 20. uri prve vaje za bodoči koncert, ki bo v kratkem. Vljudno prosí, da bi prišli vsi in točno.

APOSTOLSTVO MOLITVE sporoča, da bo dne 29. 9. 1957 romanje na Staro goro in v Barnas. Vpisovanje se vrši pri fotografu g. Kleindienstu na Travniku.

NABREZINA: Ravnateljstvo Strokovnega industrijskega tečaja v Nabrežini sporoča, da je vpisovanje v tečaj vsak dan razen nedelje od 9. do 12. ure.

Slovenski otroci, zavedajte se, da ste si novi slovenskih staršev; torej spadate v slovensko šolo.

IZPITI NA OSNOVNIH ŠOLAH NA GORISKEM. Jesenski rok izpitov se prične na vseh osnovnih šolah goriškega okrožja dne 23. septembra t. l. ob 8.30.

Podroben raspored je sledeči:

23. in 24. sept. t. l. izpiti čez 1., 2. in 4. razred na vseh šolah okrožja:

25. in 26. sept. izpiti čez 3. in 5. razred v Gorici — ul. Croce in ul. Ranadecio, v Štandrežu, v Pevmi (za Pevmo in St. Maver), v Števerjanu, Valerijcu in v Mirniku (za Mirnik in Skriljevo);

26. in 27. sept. v Podgori in Plešivem; 28. sept. v Jazbinah.

Red izpitov na šolah dobrdobskega okrožja:

23. in 24. sept. popravni izpiti čez 1., 2. in 4. razred na vseh šolah, izpiti čez 3. in 5. razred:

25. in 26. sept. v Doberdobu, Sovodnjah, Vrhu in Dolu;

27. in 28. sept. v Rupih in Jamljah.

Izpitne komisije so iste, kot v prvem roku.

Istočasno se bo vršilo tudi vpisovanje, ki se zaključi 30. t. m.

Otroci rojeni 1. 1951 (za prvi razred) so dolžni predložiti rojstni list in potrdilo o cepljenju, ostali pa spričevalo.

Šolsko leto 1957-58 se otvori dne 1. oktobra t. l. s šolsko mašo; reden pouk se prične 2. oktobra.

NA MIRENSKEM GRADU bo na kvartirno dne 22. 9. 1957 naslednji red pobožnosti:

Sobota 21. 9.: ob 19.30: Pete litanije M. B. Nato spovedovanje vso noč.

Nedelja 22. 9.: Svete maše ob 5., 6., 7. uri. Ob 10. uri slovesna sv. maša.

Ob 16. uri zaključni govor, sv. maša, blagoslov.

Vso nedeljo, tudi popoldne, se spoveduje, saj je ob 16.30 sv. maša z obhajilom.

Verniki lahko dobe popolni odpustek.

V NEDELJO 22. SEPT. ob 1.30 odpotuje koriera z goriškega Travnika na Mirenški grad. Kdor se želi udeležiti tega romanja, naj se priklasi pri fotografu Kleindienstu na Travniku.

VOĐSTVO ZAVODA Šolskih sester v Trstu lepo prosi, naj bi gojenke, ki so se že javile med počitnicami, vložile prošnjo do 28. sept. t. l.

Nove gojenke naj priložijo prošnji tele listine:

1. krstni list, ki ga izda domači župni urad,

2. zadnje šolsko spričevalo,

3. zdravniško spričevalo,

4. spričevalo o cepljenju koz.

V zavodu dobijo starši ali njihovi namestniki prospekt in druga potrebna pojasnila.

Vodstvo

DAROVI ZA ALOJZIJEVIŠČE: Slovenka iz Bolonje 1000 lir. Bog povrni!

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpeca: trgovski L. 20, osmrtne L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Wilhelm Hünermann:

22

Na božjih okopih

Resnična povest prevedena z dovoljenjem založbe Herder

Možje so pa krepkeje stisnili gorjace. Mojster Cassandre, ki je stal čisto blizu vrat, si je zavihal rokave; pri tem se je režal. Takrat je planil skozi vrata v skedenj tudi že mož v uniformi. Možje so ga v hipu obkolili. Cassandre je stopil naprej in v trenutku premeril mogočno postavbo milčnika, ki je stal pred njim.

»Kaj hočete tukaj?« se je zadržal nad njim. Ta si je pa z rokavom obrisal pot s čela in rekel:

»Kaj naj hočem tukaj? Sveto mašo bi rad bral. Jaz sem vendar duhovnik Soyer, oziroma... hočem reči duhovnik Desprez. Zaradi fanta sem se zares dobrega spotil. Iz oči ga vendar nisem mogel spustiti, ker res nisem imel pojma, kako naj v temi najdem Pasquierov skedenj.«

»Vi ste duhovnik?« se je čudil Lipe. »No, v uniformi bi vas ne bil pričakoval. Tekel sem kot še nikoli, kar sem živ.« Sam pri sebi se je pa zarotil, da ga v bodoče ne bo več tako lahko spraviti iz ravnotežja.

Možje so se muzali, žene so se pa smejale zaradi prestanega strahu. Mojster Cassandre si je pa z izrazom iskrenega obžalovanja spet odvihl rokave.

»Škoda!« je zagodrnjal bolj potihlo. »Malo pretepa s temle bi bil pravzaprav res užitek!«

Duhovnik je nato oblekel mašna oblačila in stopil k oltarju.

*

Pavle Convertier je tudi zvečer tistega dne trobil pesem o zaspanem Jakobu in Montbernage je spet zvedel, da bo drugo jutro ob šestih sveta maša. To pot bo v skednju maševal Coudrin, ki se je vrnil s svojega dušebrižniškega potovanja.

Dva pa v Montbernage nista slišala trobente in pesmi. To sta bila fanta Martin Cordier in Robert Bernard. Pravzaprav sta hotela biti zraven, ko bo Pavel Convertier trobil na trobento; medpotoma sta se pa grozno sprla.

»Ni res, kar praviš,« je kričal Robert, ki je stal pred svojim tovarišem s stisnjenimi pestmi in bled od jeze.

»Če pa ti pravim,« je odgovoril oni. »Saj sem vendar sam videl tvojo mater, ko je šla v župnišče k zapriseženemu.«

»Lažeš, lopov!« je zaškril Robert.

»Saj sem vendar sam videl,« je vztrajal oni. »To je sramota!«

Tedaj je Robert divje zakričal; planil je na veliko starejšega in ga podrl na tla. Preden se je ta sploh zavedel, kaj se godi, so začeli deževati nanj udarci s pestjo, da ni nič videl niti slišal. Nato pa so Martinove krepke fantovske roke zgrabile onega, ga zavrtle in mu niso ostale dolžne nobenega udarca, ko se je zaman poskušal braniti.

Hudo raztrgan in opraskan se je vrnil Robert domov. Ko ga je mati vprašala, kaj se je zgodilo, se je fant obrnil

proč in ni odgovoril. Čez nekaj časa pa se je spet obrnil, pogledal mater in jecljaje iztisnil iz sebe besede:

»Mati, ali je res, da ste bili danes v župnišče pri zapriseženem?«

»Da, bila sem,« je odvrnila gospa Bernardova mirno. Fant je na smrt prebledel.

»Mati,« je zastokal. Nato je kar zbežal iz sohe, tekla v skedenj in se zaril v slamo.

Ponoči ni mogel zaspiti.

Drugo jutro se je navsezgodaj splazil iz hiše, ker se je bal srečati mater. Debelo uro je moral še čakati, preden je kmet Pasquier odprl skedenj. Robert mu je proti svoji navadi le nemo pokimal. Stopil je k oltarju, da bi pomagal duhovniku pri oblačenju mašne oprave.

Coudrin je začuden zrl v zmedeni, neprespani fantov obraz.

»Kaj ti je, Robert?« je vprašal. Toda fant je molčal; samo z glavo je zmajal.

»Ali mi ne moreš povedati?« ga je silil duhovnik. »Od kdaj ima Robert Bernard skrivnosti pred mano?«

Deček je še nekaj časa silovito stiskal ustnice. Nato je pa nenadno divje zaječal; silen jok ga je skoraj raztrgal, ko je izbruhnil besede:

»Zaradi matere mi je, ki je bila pri zapriseženem!«

Duhovnik je tedaj zgrabil dečka za rame, ga resno pogledal in mu rekel:

»Fant, tvoja mati ni naredila nič neplemenitega!«

»Toda saj je sama rekla, da je bila pri njem,« je jecljal fant.

(Nadaljevanje)